

## Informacje podstawowe

|                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                                    | Polemika, spór i debata publiczna                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Prowadzący                                                          | dr Ewa Jurga-Wosik, dr Marta Jarosz                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Wydział                                                             | Wydział Teologiczny                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Kierunek                                                            | Dziennikarstwo i komunikacja społeczna                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Poziom studiów                                                      | I                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Profil studiów                                                      | praktyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Forma studiów                                                       | stacjonarna                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Moduł specjalnościowy                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się        | Nauki o komunikacji społecznej i mediach                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Obowiązuje od roku akademickiego                                    | 2024/2025                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Rok studiów                                                         | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Semestr                                                             | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Język wykładowy                                                     | polski                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Status przedmiotu<br>( <i>obowiązkowy, do wyboru</i> )              | obowiązkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się ( <i>symbole</i> )  | DL_W06, DL_W10, DL_W17, DL_U02, DL_U04                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Rodzaj zajęć ( <i>wybór z listy*</i> )                              | ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Liczba godzin                                                       | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Liczba ECTS                                                         | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Wymagania wstępne                                                   | Podstawowa znajomość teorii komunikowania.                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Opis i cele przedmiotu<br>Dziennikarstwo i komunikowanie polityczne | Celem niniejszych ćwiczeń jest przybliżenie studentom podstawowych reguł erystyki, pogłębienie umiejętności w zakresie kultury żywego słowa w polemice, sporze i debacie publicznej. Analiza najczęściej stosowanych technik erystycznych na przykładzie wybranych dyskusji prezentowanych w mediach. |

## Treści programowe

| Temat/blok zajęć:                                                                                                        | Liczba godzin |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Polemika, spór i debata publiczna:                                                                                       |               |
| I. Konteksty retoryki i erystyki                                                                                         |               |
| 1. Pojęcie, geneza i rozwój retoryki oraz erystyki                                                                       | 1             |
| 2. Istota argumentacji, perswazji, manipulacji oraz stereotyp i autostereotyp w kontekście retoryki i erystyki           | 1             |
| 3. Funkcje języka, logika i konwersacja, teoria aktów mowy. Zagadnienia wprowadzające                                    | 1             |
| 4. Język mówiony a erystyka niewerbalna                                                                                  | 1             |
| 5. Język polityki                                                                                                        | 1             |
| 6. Język mediów                                                                                                          | 1             |
| 7. Między urzędem a obywatelem: style wypowiedzi                                                                         | 1             |
| 8. Pragmatyczne aspekty komunikowania się w mediach.                                                                     | 1             |
| 9. Komunikowanie werbalne i niewerbalne. Zarys problematyki w ujęciu komunikowania międzypaństwowego i międzykulturowego | 1             |
| 10. Publiczna debata. Wstęp do problematyki.                                                                             | 1             |
| 11. Mowa retoryczna oraz erystyka w publicznej dyskusji.                                                                 | 1             |
| II. Techniki retoryczne i erystyczne                                                                                     |               |
| 12. Konwencje retoryczne: kryterium – stosowanie, krytyka, analogia i metafora                                           | 4             |
| 13. Techniki erystyczne. Kryterium – temat.                                                                              | 4             |
| 14. Techniki erystyczne. Kryterium – widowia.                                                                            | 5             |
| 15. Techniki erystyczne. Kryterium – rozmówca.                                                                           | 5             |
| 16. Zaliczenie: test                                                                                                     | 1             |
| Łącznie godzin:                                                                                                          | 30            |

## Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

| <b>Kategoria efektu<br/>(W, U, K)</b> | <b><u>Kierunkowe</u><br/>efekty uczenia się</b><br><br>(co ogólnie<br>absolwent po tych studiach<br>będzie wiedział i umiał)                            | <b><u>Opis przedmiotowych</u><br/>efektów uczenia się</b><br><br>(wylącznie czasownikami operacyjnymi -<br>czynności, które da się zweryfikować,<br>mierzałne; w nawiasie należy podać<br>numery tematów zajęć, które realizują<br>dany efekt )<br><br>(co konkretnie <b>student po tym przedmiocie</b><br>będzie wiedział i umiał) | <b>Sposoby<br/>weryfikacji<br/>efektów uczenia<br/>się</b><br><br>(np.: kolokwium<br>pisemne, egzamin<br>ustny, egzamin<br>pisemny, sprawozdanie,<br>prezentacja na<br>zajęciach, raport,<br>projekt indywidualny,<br>grupowy..) |
|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DL_W06                                | Ma w zaawansowanym stopniu wiedzę z zakresu historii XX i XXI wieku                                                                                     | W1 – student ma wiedzę z zakresu komunikowania politycznego w obszarze języka polityki, języka mediów i polityki, komunikowania międzykulturowego i międzypaństwowego (tematy: 5, -7, 9-11)                                                                                                                                         | Test, dyskusja, materiał źródłowy                                                                                                                                                                                                |
| DL_W10                                | W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie dotyczące gatunków i środków retorycznych w wypowiedziach dziennikarskich             | W2 – student ma wiedzę w obszarze teorii wystąpień publicznych i prowadzenia debat (tematy: 1-4)                                                                                                                                                                                                                                    | Test, dyskusja, materiał źródłowy                                                                                                                                                                                                |
| DL_W17                                | W zaawansowanym stopniu zna i rozumie podstawowe pojęcia i teorie z zakresu komunikacji werbalnej, szczególnie w kontekście tworzenia tekstów cyfrowych | W3 – student ma wiedzę w zakresie ewolucji języka, chwytów erystycznych i retorycznych (tematy: 8, 12-15).                                                                                                                                                                                                                          | Test, dyskusja, materiał źródłowy                                                                                                                                                                                                |
| DL_U02                                | Potrafi analizować przyczyny i przebieg współczesnych procesów medialnych i komunikacyjnych                                                             | U1 – student potrafi rozróżnić retorykę od erystyki, semantykę od pragmatyki językowej, manipulację od perswazji, stereotyp od autostereotypu, komunikowanie międzykulturowe od komunikowania międzypaństwowego w kontekście przemian społecznych i kulturowych (tematy: 1-5, 7, 10-11)                                             | Test, dyskusja, materiał źródłowy                                                                                                                                                                                                |
| DL_U04                                | Potrafi wykorzystać wiedzę na temat historii mediów i dziennikarstwa do interpretowania i rozumienia współczesnych zjawisk społecznych                  | U2 – student potrafi ocenić jak kształtowała się na przestrzeni wieków nauka o wystąpieniach publicznych i prowadzenia sporów w kontekście rozwoju komunikowania i mediów (tematy: 1, 6, 8-9)                                                                                                                                       | Test, dyskusja, materiał źródłowy                                                                                                                                                                                                |

## Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

|    |                           |
|----|---------------------------|
| 1. | Dyskusja                  |
| 2. | Praca z tekstem źródłowym |

## Opis nakładu pracy studenta w ECTS

| Kontakt z prowadzącym | Aktywność                                        | Liczba godzin | Razem liczba godzin / ECTS |
|-----------------------|--------------------------------------------------|---------------|----------------------------|
| bezpośredni           | udział w zajęciach                               | 30            | 30/1                       |
|                       | udział w zaliczeniach poza zajęciami             |               |                            |
|                       | udział w konsultacjach                           |               |                            |
| praca własna          | przygotowanie do zajęć, osobiste lektury         | 15            | 30/1                       |
|                       | kwerenda bibliograficzna, przygotowanie do testu | 15            |                            |

## Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Zaliczenie - obecność na wykładzie (2 nieusprawiedliwione nieobecności ), aktywność (dyskusja, praca nad tekstem źródłowym) oraz test

Efekty uczenia się przedmiotowego: W1, W2, W3, U1, U2, są weryfikowane aktywnością podczas zajęć i testem końcowym:

na ocenę 3,0 - w przedziale 51 % - 60 %  
na ocenę 3,5 - w przedziale 61 % - 70 %  
na ocenę 4 - w przedziale 71 % - 80 %  
na ocenę 4,5 - w przedziale 81 % - 90 %  
na ocenę 5 - w przedziale: 91 % - 100 %

Udział w dyskusji podnosi ocenę o 0,5 stopnia.

### Literatura obowiązkowa

|    |                                                                                                                     |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Budzyńska – Dąca A., Bartowska M., Wilczek P. (2008), Retoryka, Wydawnictwo Naukowe PWN.                            |
| 2. | Grun A. (2014), Sztuka przewycięzania konfliktów, Kraków: Wydawnictwo eSPe                                          |
| 3. | Kochan M. (2007), Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach, Kraków: Wydawnictwo Znak.          |
| 4. | Korolko M., Przekonuj i daj się przekonać. Dialektyka, retoryka, erystyka z ćwiczeniami, Piotrków Trybunalski 2003. |

### Literatura uzupełniająca

|    |                                                                                                                            |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Obremski K. (2004), Retoryka dla studentów historii, politologii i dziennikarstwa, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK.         |
| 2. | Schopenhauer A. (2012), Erystyka, czyli sztuka prowadzenia sporów, Warszawa: Oficyna Wydawnicza „Alma Press”.              |
| 3. | Szymanek K. (2008), Sztuka argumentacji. Słownik terminologiczny. Przekonuj skutecznie, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. |
| 4. | Tokarz M., Argumentacja, perswazja, manipulacja. Wykłady z teorii komunikacji, Gdańsk 2006.                                |

#### \* lista rodzajów zajęć

- ☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe  
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)  
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)

## Informacje podstawowe

|                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|---------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                                    | Polemika, spór i debata publiczna                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Prowadzący                                                          | dr Ewa Jurga-Wosik, dr Marta Jarosz                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Wydział                                                             | Wydział Teologiczny                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Kierunek                                                            | Dziennikarstwo i komunikacja społeczna                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Poziom studiów                                                      | I                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Profil studiów                                                      | praktyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Forma studiów                                                       | stacjonarna                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Moduł specjalnościowy                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się        | Nauki o komunikacji społecznej i mediach                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Obowiązuje od roku akademickiego                                    | 2021/2022                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Rok studiów                                                         | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Semestr                                                             | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Język wykładowy                                                     | polski                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Status przedmiotu<br>( <i>obowiązkowy, do wyboru</i> )              | obowiązkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się ( <i>symbole</i> )  | DL_W06, DL_W10, DL_W17, DL_U02, DL_U04                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Rodzaj zajęć ( <i>wybór z listy*</i> )                              | ćwiczenia                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Liczba godzin                                                       | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Liczba ECTS                                                         | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Wymagania wstępne                                                   | Podstawowa znajomość teorii komunikowania.                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Opis i cele przedmiotu<br>Dziennikarstwo i komunikowanie polityczne | Celem niniejszych ćwiczeń jest przybliżenie studentom podstawowych reguł erystyki, pogłębienie umiejętności w zakresie kultury żywego słowa w polemice, sporze i debacie publicznej. Analiza najczęściej stosowanych technik erystycznych na przykładzie wybranych dyskusji prezentowanych w mediach. |

## Treści programowe

| Temat/blok zajęć:                                                                                                        | Liczba godzin |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| Polemika, spór i debata publiczna:                                                                                       |               |
| I. Konteksty retoryki i erystyki                                                                                         |               |
| 1. Pojęcie, geneza i rozwój retoryki oraz erystyki                                                                       | 1             |
| 2. Istota argumentacji, perswazji, manipulacji oraz stereotyp i autostereotyp w kontekście retoryki i erystyki           | 1             |
| 3. Funkcje języka, logika i konwersacja, teoria aktów mowy. Zagadnienia wprowadzające                                    | 1             |
| 4. Język mówiony a erystyka niewerbalna                                                                                  | 1             |
| 5. Język polityki                                                                                                        | 1             |
| 6. Język mediów                                                                                                          | 1             |
| 7. Między urzędem a obywatelem: style wypowiedzi                                                                         | 1             |
| 8. Pragmatyczne aspekty komunikowania się w mediach.                                                                     | 1             |
| 9. Komunikowanie werbalne i niewerbalne. Zarys problematyki w ujęciu komunikowania międzypaństwowego i międzykulturowego | 1             |
| 10. Publiczna debata. Wstęp do problematyki.                                                                             | 1             |
| 11. Mowa retoryczna oraz erystyka w publicznej dyskusji.                                                                 | 1             |
| II. Techniki retoryczne i erystyczne                                                                                     |               |
| 12. Konwencje retoryczne: kryterium – stosowanie, krytyka, analogia i metafora                                           | 4             |
| 13. Techniki erystyczne. Kryterium – temat.                                                                              | 4             |
| 14. Techniki erystyczne. Kryterium – widowia.                                                                            | 5             |
| 15. Techniki erystyczne. Kryterium – rozmówca.                                                                           | 5             |
| 16. Zaliczenie: test                                                                                                     | 1             |
| Łącznie godzin:                                                                                                          | 30            |

## Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

| <b>Kategoria efektu (W, U, K)</b> | <b><u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się</b><br><i>(co ogólnie absolwent po tych studiach będzie wiedział i umiał)</i>                 | <b><u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się</b><br><i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt )</i><br><br><i>(co konkretnie student po tym przedmiocie będzie wiedział i umiał)</i> | <b>Sposoby weryfikacji efektów uczenia się</b><br><i>(np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy..)</i> |
|-----------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DL_W06                            | Ma w zaawansowanym stopniu wiedzę z zakresu historii XX i XXI wieku                                                                   | W1 – student ma wiedzę z zakresu komunikowania politycznego w obszarze języka polityki, języka mediów i polityki, komunikowania międzykulturowego i międzypaństwowego (tematy: 5, -7, 9-11)                                                                                                                         | Test, dyskusja, materiał źródłowy                                                                                                                                                                  |
| DL_W10                            | Ma wiedzę o typach i gatunkach wypowiedzi dziennikarskiej, o technikach i środkach retorycznych                                       | W2 – student ma wiedzę w obszarze teorii wystąpień publicznych i prowadzenia debat (tematy: 1-4)                                                                                                                                                                                                                    | Test, dyskusja, materiał źródłowy                                                                                                                                                                  |
| DL_W17                            | Ma wiedzę o współczesnej kulturze słowa, w tym o zjawiskach związanych z upowszechnieniem się nowych form tworzenia tekstów cyfrowych | W3 – student ma wiedzę w zakresie ewolucji języka, chwytów erystycznych i retorycznych (tematy: 8, 12-15).                                                                                                                                                                                                          | Test, dyskusja, materiał źródłowy                                                                                                                                                                  |
| DL_U02                            | Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów społecznych i kulturowych                                                            | U1 – student potrafi rozróżnić retorykę od erystyki, semantykę od pragmatyki językowej, manipulację od perswazji, stereotyp od autostereotypu, komunikowanie międzykulturowe od komunikowania międzypaństwowego w kontekście przemian społecznych i kulturowych (tematy: 1-5, 7, 10-11)                             | Test, dyskusja, materiał źródłowy                                                                                                                                                                  |
| DL_U04                            | Potrafi wykorzystać wiedzę na temat historii mediów i dziennikarstwa dla interpretowania i rozumienia współczesnych zjawisk           | U2 – student potrafi ocenić jak kształtowała się na przestrzeni wieków nauka o wystąpieniach publicznych i prowadzenia sporów w kontekście rozwoju komunikowania i mediów (tematy: 1, 6, 8-9)                                                                                                                       | Test, dyskusja, materiał źródłowy                                                                                                                                                                  |



## Metody dydaktyczne

*(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)*

|    |                           |
|----|---------------------------|
| 1. | Dyskusja                  |
| 2. | Praca z tekstem źródłowym |

## Opis nakładu pracy studenta w ECTS

| Kontakt z prowadzącym | Aktywność                                        | Liczba godzin | Razem liczba godzin / ECTS |
|-----------------------|--------------------------------------------------|---------------|----------------------------|
| bezpośredni           | udział w zajęciach                               | 30            | 30/1                       |
|                       | udział w zaliczeniach poza zajęciami             |               |                            |
|                       | udział w konsultacjach                           |               |                            |
| praca własna          | przygotowanie do zajęć, osobiste lektury         | 15            | 30/1                       |
|                       | kwerenda bibliograficzna, przygotowanie do testu | 15            |                            |

## Kryteria oceny końcowej

*(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)*

Zaliczenie - obecność na wykładzie (2 nieusprawiedliwione nieobecności), aktywność (dyskusja, praca nad tekstem źródłowym) oraz test

Efekty uczenia się przedmiotowego: W1, W2, W3, U1, U2, są weryfikowane aktywnością podczas zajęć i testem końcowym:

na ocenę 3,0 - w przedziale 51 % - 60 %  
na ocenę 3,5 - w przedziale 61 % - 70 %  
na ocenę 4 - w przedziale 71 % - 80 %  
na ocenę 4,5 - w przedziale 81 % - 90 %  
na ocenę 5 - w przedziale: 91 % - 100 %

Udział w dyskusji podnosi ocenę o 0,5 stopnia.

### Literatura obowiązkowa

|    |                                                                                                                     |
|----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Budzyńska – Dąca A., Bartowska M., Wilczek P. (2008), Retoryka, Wydawnictwo Naukowe PWN.                            |
| 2. | Grun A. (2014), Sztuka przewycięzania konfliktów, Kraków: Wydawnictwo eSPe                                          |
| 3. | Kochan M. (2007), Pojedynek na słowa. Techniki erystyczne w publicznych sporach, Kraków: Wydawnictwo Znak.          |
| 4. | Korolko M., Przekonuj i daj się przekonać. Dialektyka, retoryka, erystyka z ćwiczeniami, Piotrków Trybunalski 2003. |

### Literatura uzupełniająca

|    |                                                                                                                            |
|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1. | Obremski K. (2004), Retoryka dla studentów historii, politologii i dziennikarstwa, Toruń: Wydawnictwo Naukowe UMK.         |
| 2. | Schopenhauer A. (2012), Erystyka, czyli sztuka prowadzenia sporów, Warszawa: Oficyna Wydawnicza „Alma Press”.              |
| 3. | Szymanek K. (2008), Sztuka argumentacji. Słownik terminologiczny. Przekonuj skutecznie, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. |
| 4. | Tokarz M., Argumentacja, perswazja, manipulacja. Wykłady z teorii komunikacji, Gdańsk 2006.                                |

#### \* lista rodzajów zajęć

- ☒ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe  
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)  
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)